

«Тасдиқ мекунам»:
Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
профессор
Насриддинзода Э.С.
«24» 05 соли 2025

ХУЛОСАИ **Донишгоҳи миллии Тоҷикистон**

Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 – сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ) дар кафедраи сиёсатшиносии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Дар қараёни омода намудани диссертатсия Раҳимзода Фирӯз Машариф докторанти доктори фалсафа (Ph.D), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200– сиёсатшиносӣ дар назди кафедраи сиёсатшиносии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба шумор мерафт.

Раҳимзода Фирӯз Машариф соли 2019 зиннаи бакалаврро дар факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси сиёсат ва идораи давлатӣ хатм хатм кардааст. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда, барои идомаи таҳсил ба шӯбаи магистратура дохил шуда, онро соли 2021 бо ихтисоси сиёсат ва идораи давлатӣ хатм намудааст.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 01.11.2021, №441 ба ҳайси докторанти доктори фалсафа (Ph.D), доктор аз рӯи ихтисос дар кафедраи сиёсатшиносии факултети фалсафа аз рӯи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ қабул гардидааст.

Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар маҷлиси Шӯрои олимони факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 22.11.2021, №4 тасдиқ шудааст. Роҳбари илмӣ докторант доктори илмҳои сиёсӣ, профессор Зокиров Г.Н. таъйин гардидааст.

Дар асоси аз худ кардани нақшаи таълимии зинаи доктори фалсафа (Ph.D), доктор аз рӯи ихтисос Раҳимзода Фирӯз Машариф оид ба супоридани имтиҳоноти маҷмӯӣ (транскрипт) санаи 03.09.2025, таҳти рақами №111 аз ҷониби Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар ҷаласаи кафедраи сиёсатшиносии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 21.05.2025, №11 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии баррасӣ ва ҳимоя тавсия шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзуи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мутобиқат дорад. Дар банди 13-уми шиносномаи ихтисоси мазкур «Назарияи идоракунии: пайдоиш ва муносибатҳои асосӣ», «концепсияҳои муносири идоракунии сиёсӣ», «идоракунии сиёсӣ», «ниҳодҳо, шаклҳо ва тартиби идоракунии сиёсӣ, меъёрҳои самаранокии он», «акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ», «таркибот ва технологияи идоракунии сиёсӣ», «идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: ҳосиятҳо, самтҳои асосӣ, махсусиятҳо» барои таҳқиқ пешбинӣ гардидаанд. Дар таҳқиқоти диссертатсионии довталаб асосҳои назариявӣю методологии таҳқиқи идоракунии сиёсӣ, равишҳо ва заминаҳои рушди идоракунии сиёсӣ, масъалаҳои асосии ташаккули идоракунии сиёсӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаҷониба мавриди таҳқиқ ва таҳлилу натиҷагирӣ қарор гирифтаанд.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Диссертатсияи мазкур аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ бо мавзӯҳои пешбиниамудаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.02.2025, таҳти № 114 «Дар бораи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» мувофиқат менамояд. Дар қарори мазкур илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, аз ҷумла масъалаҳои манфиатҳои миллӣ, таҳдидҳои нави ҷаҳонӣ, аз байн бурдани хурофот, ифротгароии динӣ ва терроризм ва ғайра барои таҳқиқ пешбинӣ гардидаанд.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионии Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳои муаллиф нашр гардидаанд. Интишороти унвонҷӯ вобаста ба мавзуи таҳқиқи илмӣ ӯ ҷоп шудаанд ва аз рӯйи мазмуну мундариҷаи худ бо муҳтавои диссертатсия ва автореферати он пурра мутобиқат доранд. Муаллифи диссертатсия вобаста ба мавзуи таҳқиқи илмӣ худ 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 маъруза дар конференсияҳои

ҷумхуриявию байналмилалӣ ба нашр расонидааст. Теъдоди интишороти унвонҷӯ ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйири иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Хулосаҳои бадастомада барои беҳтар гардонидани хусусиятҳои фаъолияти акторҳои идоракунии сиёсӣ, таҳияи барномаҳо ва лоиҳаҳои мушаххасе, ки ба дастгирӣ ва рушди идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нигаронида шудаанд, метавонанд истифода шаванд. Натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳои илман асоснокшуда ва умуман, маводи диссертатсия дар раванди таълими фанҳои сиёсатшиносӣ, сиёсати давлатӣ ва идоракунӣ, менеҷменти сиёсӣ метавонанд истифода шаванд. Ғайр аз ин, маводи диссертатсия дар чараёни баргузори дарсҳои тарбиявӣ низ истифода мешаванд. Инчунин натиҷаҳои таҳқиқот барои муҳаққиқоне, ки ба омӯзиши масъалаҳои идоракунии сиёсӣ машғуланд, аҳамияти илмию назариявӣ доранд. Инчунин хулосаҳои таҳқиқоти мазкурро дар самти таҳияи барномаҳои давлатӣ ва стратегияҳои рушди сиёсати давлатӣ ва идоракунии сиёсӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода намудан муфид аст.

Санад дар бораи истифодаи натиҷаҳои Корҳои илмию таҳқиқотӣ (КИТ) дар раванди таълим аз таърихи 05-уми март соли 2025 мавҷуд аст. Онро роҳбарияти бахши таълими донишгоҳ тасдиқ намудааст.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, объект ва предмети таҳқиқот аз ҷониби довталаби дараҷаи илмӣ мустақилона муайян карда шудаанд. Мушаххас намудани масъалаҳои асосии таҳқиқот, коркард ва тафсири маълумотҳои бадастомада, коркарди муқаррароти назариявӣ ва методӣ, пешниҳод намудани тавсияҳои амалӣ натиҷаи фаъолияти илмию таҳқиқотии чандинсолаи ӯ мебошанд. Хулосаҳое, ки дар диссертатсия ҷой доранд, натиҷаи таҳқиқи мустақилонаи довталаб ба шумор мераванд. Довталаби дараҷаи илмӣ дар ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқи мавзӯ иштироки бевосита намуда, натиҷаҳои асосии таҳқиқоти худро дар шакли мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо таҳия кардааст.

Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, се боб, шаш зербоб, хулоса, тавсияҳо барои истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёти истифодашуда ва номгӯи интишороти довталаб иборат мебошад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 8 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда интишор гардидаанд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

ИНТИШОРОТ АЗ РҶҶИИ МАВЗҶИ ДИССЕРТАТСИЯ

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

[1-М]. Раҳимов Ф. Дурнамои рушди идоракунии сиёсӣ дар шароити ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ. [Матн] / Ф. Раҳимов // Гузоришҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шӯбаи илмҳои ҷомеашиносӣ – 2023. – № 1 (021). – С. 242 - 248

[2-М]. Раҳимов Ф. Парадигмаи либералии идоракунии сиёсӣ: моҳият ва хусусияти он [Матн] / Ф. Раҳимов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ – 2024. - № 1. – С. 284 – 289

[3-М]. Раҳимов Ф. Оид ба моҳият ва хосиятҳои асосии идоракунии сиёсӣ [Матн] / Ф. Раҳимов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2024. – №2. – С. 307-313.

[4-М]. Зокиров Г.Н., Раҳимов Ф. Самаранокии идоракунии сиёсӣ дар шароити рақамикунонӣ ва татбиқи «хукумати электронӣ» [Матн] / Г.Н. Зокиров, Ф. Раҳимов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2025. – №1. – С. 299 - 306.

[5-М]. Раҳимзода Ф.М. Масъалаҳо ва пешомади инкишофи идоракунии сиёсӣ дар шароити Тоҷикистон. [Матн] / Ф. Раҳимзода // Аҳбори институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддиннови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон – 2025.- №1.- С.217 – 222.

Мақола ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаи маводи конференсияҳо:

[6-М]. Раҳимов Ф. Унсурҳои асосии хизмати давлатӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Ф. Раҳимов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «Мақом ва нақши Ҷумҳурии Тоҷикистон дар инкишофи геополитикии минтақа» бахшида ба 75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва 60-солагии таъсиси кафедраи сиёсатшиносии ДМТ (29 августи соли 2023). С. 317-330

[7-М]. Раҳимов Ф. Хукумати электронӣ ва нақши он дар таҳкими раванди идоракунии сиёсии Тоҷикистон [Матн] / Ф. Раҳимов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ назариявӣ дар мавзӯи «Роҳҳои пешгирии экстремизм ва терроризм дар шароити имрӯза» (ш.Душанбе, 9-уми октябри соли 2024). - С. 248-261

[8-М]. Раҳимзода Ф.М. Нақши ҷомеаи маданӣ дар таҳкими идоракунии сиёсӣ (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] / Ф. Раҳимзода // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ назариявӣ дар мавзӯи “Масоили мубрами психологияи оила ва муносибатҳои оилавӣ” бахшида ба “Рӯзи умумиҷаҳонии оила” (ш.Душанбе, 14-уми майи соли 2025).- С.129- 135.

Чаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзуи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ) қори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзуи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласаи кафедраи сиёсатшиносии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 21.05.2025 қабул гардидааст.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ – 12 нафар. Натиҷаи овоздихӣ: «тарафдор» - 12 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси чаласа:

доктори илмҳои сиёсӣ, профессор,
мудири кафедраи сиёсатшиносӣ

Муродова Н.С.

Котиби чаласа:

Номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент

Исаев У.

Имзоҳои Муродова Н.С. ва Исаев У. - ро
тасдиқ менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо ва қорҳои
маҳсуси ДМТ

Тавқиев Э.